

Ansvarig Verksamhetschef HSL	Upprättad av Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Berörda verksamheter Hälsa och Omsorg	Fastställt datum 2015-02-03 Reviderad: 2015-09-10, 2017-11-04, 2019-06-10
Dokumentnamn Rutin för användning av Nationella Patient Översikten och sammanhållen journalföring	Ledningssystem enligt SOSFS 2011:9	Handbok för hälso- och sjukvård	Diarienummer

Rutin för användning av Nationella Patient Översikten (NPÖ) och sammanhållen journalföring

Bakgrund

Hälso- och sjukvården har under senare år genomgått stora strukturförändringar och antalet driftsformer är idag fler än för bara några år sedan. Detta innebär att antalet yrkesutövare som direkt involveras i vården av en enskild patient har ökat. De ändrade förutsättningarna för hur vården bedrivs ställer nya krav på såväl information till patienterna som möjligheterna för vårdgivarna att ta del av uppgifter om patienterna. Idén om en elektronisk sammanhållen journal för varje patient, som är gemensam för samtliga vårdgivare, har under de senaste åren varit en vision som succesivt fått en bredare uppslutning i den allmänna debatten om hälso- och sjukvård. Genom patientdatalagen stärks patienternas inflytande över vården samtidigt som möjligheterna till informationsutbyte, journalhantering och verksamhetsuppföljning förbättras.

Patientdatalagen (SFS 2008:355)

Patientdatalagen skaparförutsättningar för en ökad patientsäkerhet och patientnytta, garantier för skydd av den enskildes integritet och förbättrade möjligheter till uppföljning.

Lagens syfte är att informationshantering inom hälso- och sjukvård ska vara organiserad så att den tillgodoser patientsäkerhet och god kvalitet samt främjar kostnadseffektivitet. Personuppgifter ska hanteras och förvaras så att obehöriga inte får tillgång till dem.

Användare av Nationella Patient Översikten och Sammanhållen journalföring

Med sammanhållen journalföring menas ”ett elektroniskt system som gör det möjligt för en vårdgivare att ge eller få direktåtkomst till personuppgifter hos en annan vårdgivare” (SFS 2008:355). Med patientdatalagen skapas en möjlighet för vårdgivaren att elektroniskt ta del av vårddokumentation hos en annan vårdgivare genom sådan direktåtkomst.

Syftet är att få en samlad information av patientens vårdbehov och därmed säkerställa vården. Vårddokumentation finns tillgänglig i sammanhållen journalföring, under förutsättning att patienten erhållit information om vad den sammanhållna journalföringen innebär och inte motsatt sig att uppgifterna görs tillgängliga.

Konsument/användare av NPÖ

Du har nu tillgång till NPÖ som är en sammanhållen journal innehållande patientuppgifter. Detta är förenat med ett personligt ansvar som regleras bl. a i Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), Dataskyddsförordningen GDPR och Patientdatalagen (2008:355)

Som användare av NPÖ ansvarar du för att följande förutsättningar är uppfyllda innan du loggar in i NPÖ

- Att du fått patientens samtycke till att använda sammanhållen journalföring
- Att du har en aktuell vårdrelation
- Att det finns en nytta och ett behov av journalinformationen för att en god och säker vård.

Vårdrelation

En förutsättning för direktåtkomst är att det finns en vårdrelation. Det innebär en professionell relation till en patient grundad på dennes aktuella vårdbegäran innebärande uppdrag att ansvara för aktiviteter föranledda av patientens vård.

Exempelvis:

- När en enskild beviljats bistånd som ska verkställas i kommunal verksamhet med hälso- och sjukvårdsansvar. Informationen i NPÖ ger en medicinsk helhetsbild och kompletterar övrig information.
- När en patient tillhör kommunens hemsjukvård
- Vid hembesök som ingår i avtal för kommunens hemsjukvård
- Innan läkarkontakt
- Efter besök på vårdcentral/specialistvård
- När patienten är medicinskt färdigbehandlad från slutenvården
- För att kontrollera läkemedelsordinationer
- Resultat av provtagning

Inhämtande av samtycke

Patienten ska få information om att legitimerad personal i kommunen idag har möjlighet att inhämta information ur patientens journal som finns hos annan vårdgivare. Information kan hämtas under förutsättning att patienten gett sitt samtycke.

Samtycke kan inhämta skriftligt, muntligt eller genom att på annat sätt visa att han eller hon samtycker till den aktuella åtgärden.

När en patient är besluts oförmögen ska man alltid ta ställning till patientens uppfattning om sammanhållen journalföring. Här kan anhöriga och legala företrädare vara till hjälp med upplysningar om patientens inställning. Det är legitimerad personal som gör en professionell bedömning om patienten skulle ha lämnat samtycke om beslutsförmåga hade funnits.

Samtycke är tidsbegränsat och ska gälla högst ett år och ska därefter omprövas. Lägg in en bevakning i Treserva.

Nödåtkomst

Om patientens vilja inte kan fastställas, och om samtycke inte kan inhämtas, får direktåtkomst i sammanhållen journalföring endast ske om en nödsituation föreligger

(nödåtkomst) och vårdgivaren bedömer att vårddokumentationen kan antas ha betydelse för patientens liv och hälsa.

Dokumentation av samtycke

Nödåtkomst, inhämtat eller nekat samtycke ska alltid dokumenteras.

Inloggning: via följande länkar, viktigt att tänka på är att SITSH-kortet sitter i kortläsaren.
<https://www.npo.se>

Logguppföljning av inloggning samt samtycke

Kontinuerliga stickprov, enligt gällande logguppföljningsrutiner, tas ur patientjournalen som jämförs med loggar ur NPÖ för att:

- Vårdrelation föreligger,
- Dokumentation av inhämtat eller nekat samtycke.
Saknas dokumentation av samtycke meddelas medicinskt ansvarig sjuksköterska för vidare handläggning.

Ansvarsfördelning

Aktivitet	Ansvar
Beakta sekretess och inre sekretess enligt de lagar och föreskrifter som finns, med tanke på att du får tillgång till andra vårdgivares information om patienter.	Användare av Nationella Patient Översikten
Ta fram och besluta om rutiner. Ansvara för och besluta om tillgång till NPÖ. Följa upp loggningsrutin följs.	Verksamhetschef HSL

Översyn och revidering

Denna rutin ska ses över senast december månad 2020.